

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 22. decembra 2022 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálna politika – Bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov – Smernica 90/270/EHS – Článok 9 ods. 3 – Práca na zariadeniach vybavených obrazovkami – Ochrana očí a zraku pracovníkov – Osobitné korekčné prostriedky – Okuliare – Nadobudnutie pracovníkom – Spôsoby úhrady nákladov zamestnávateľom“

Vo veci C-392/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Curtea de Apel Cluj (Odvolací súd Kluž, Rumunsko) z 12. apríla 2021 a doručený Súdnemu dvoru 24. júna 2021, ktorý súvisí s konaním:

TJ

proti

Inspectoratul General pentru Imigrări,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal, sudcovia L. Arastey Sahún (spravodajkyňa), F. Biltgen, N. Wahl a J. Passer,

generálna advokátka: T. Ćapeta,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- TJ, v zastúpení: I. Kis, avocat,
- Inspectoratul General pentru Imigrări, v zastúpení: M.-G. Crețu, C. Vasilache a S.-I. Voicu, splnomocnení zástupcovia,
- rumunská vláda, v zastúpení: E. Gane, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci L. Bațagoi, poradkyňa,

* Jazyk konania: rumunčina.

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Garofoli, avvocato dello Stato,

– Európska komisia, v zastúpení: A. Armenia a D. Recchia, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 14. júla 2022,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 9 smernice Rady z 29. mája 1990 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci so zobrazovacími jednotkami (piata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. ES L 156, 1990, s. 14; Mim. vyd. 05/001, s. 391).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi TJ a Inspectoratul General pentru Imigrări (Všeobecná inšpekcia pre prisťahovalectvo, Rumunsko) (ďalej len „všeobecná inšpekcia“) vo veci zamietnutia žiadosti, ktorú podal TJ na tento inšpektorát, o náhradu nákladov spojených s nadobudnutím okuliarov.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 89/391/EHS

- 3 Článok 16 ods. 1 smernice Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (Ú. v. ES L 183, 1989, s. 1; Mim. vyd. 05/001, s. 349), zmenenej a doplnenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1137/2008 z 22. októbra 2008 (Ú. v. EÚ L 311, 2008, s. 1), znie takto:

„Rada na návrh Komisie podľa článku [153 ZFEÚ] prijme samostatné smernice, medzi iným, v oblastiach uvedených v zozname v prílohe.“

Smernica 90/270

- 4 Štvrté odôvodnenie smernice 90/270 znie takto:

„keďže dodržiavanie minimálnych požiadaviek na zaistenie vyššej úrovne bezpečnosti na pracovných stanovištiach so zobrazovacími jednotkami [na pracoviskách vybavených obrazovkami – *neoficiálny preklad*] je nevyhnutným predpokladom pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov“.

5 Článok 1 tejto smernice s názvom „Predmet“ v odseku 1 stanovuje:

„Táto smernica, ktorá je piatou samostatnou smernicou v zmysle článku 16 (1) smernice 89/391/EHS, určuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci so zobrazovacími jednotkami [na zariadeniach s obrazovkami – *neoficiálny preklad*], ako sú definované v článku 2.“

6 Podľa článku 9 uvedenej smernice, nazvaného „Ochrana očí a zraku pracovníkov“:

„1. Pracovníci majú právo na primerané vyšetrenie očí a zraku osobou s príslušnou kvalifikáciou:

- pred začatím práce s použitím obrazovky,
- v následných pravidelných intervaloch

a

- v prípade zrakových problémov, ktoré môžu byť spôsobené prácou s obrazovkou.

2. Pracovníci majú nárok na oftalmologické vyšetrenie, ak výsledky vyšetrenia v zmysle odseku 1 preukážu jeho potrebu.

3. Ak výsledky vyšetrenia podľa odseku 1 alebo vyšetrenia podľa odseku 2 preukážu, že je to potrebné, a ak nemožno použiť bežné korekčné prostriedky, pracovníkom musia byť poskytnuté osobitné korekčné prostriedky primerané pre danú prácu.

4. Opatrenia vykonané v zmysle tohto článku nemôžu za žiadnych okolností spôsobiť pracovníkom dodatočné finančné výdavky.

5. Ochrana očí a zraku pracovníkov môže byť zabezpečovaná ako súčasť štátneho systému ochrany zdravia.“

Rumunské právo

7 Článok 7 písm. i) Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (rámcový zákon č. 153/2017 o odmeňovaní zamestnancov z verejných finančných prostriedkov) z 28. júna 2017 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 492 z 28. júna 2017) znie takto:

„Na účely tohto zákona:

...

i) ‚príplatok‘ je časť mesačného platu/mesačnej odmeny, ktorá sa poskytuje vo forme percentuálneho podielu základnej mzdy, platu, príspevku za riadenie, za podmienok stanovených zákonom pre každú kategóriu zamestnancov“.

8 Článok 12 kapitoly II prílohy VI tohto zákona s názvom „Skupina služobných miest v rozpočtových odvetviach ‚Obrana, verejný poriadok a národná bezpečnosť““ stanovuje:

„...“

2. Vojaci, policajti, úradníci s osobitným postavením vo väzenskej správe a civilní zamestnanci majú v závislosti od svojich pracovných podmienok tieto príplatky:

...

b) príplatok za zhoršené pracovné podmienky, ktorý môže dosahovať až 15 % zo základného platu/základnej mzdy, zodpovedajúci pracovnému času odpracovanému na príslušných pracoviskách;

...

3. Miesta, pracovné podmienky a činnosti, ako aj percentuálna výška príspevku sú stanovené nariadením hlavného povoľujúceho úradníka v medziach ustanovení nariadenia prijatého podľa tohto zákona na základe protokolov o určení alebo prípadne odbornej spôsobilosti, vydaného orgánmi oprávnenými na tento účel.“

9 Podľa článku 12 Hotărârea Guvernului nr. 1028/2006, privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare (nariadenie vlády č. 1028/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na prácu na zariadeniach s obrazovkami) z 9. augusta 2006 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 710 z 18. augusta 2006):

„Pracovníci majú právo na primerané vyšetrenie očí a zraku osobou s príslušnou kvalifikáciou:

a) pred začatím práce na zariadení s obrazovkou, počas vstupnej lekárskej prehliadky;

b) v následných pravidelných intervaloch;

c) alebo v prípade výskytu porúch zraku, ktoré môžu byť spôsobené prácou na zariadení s obrazovkou.“

10 Článok 13 nariadenia vlády č. 1028/2006 stanovuje:

„Pracovníci majú nárok na oftalmologické vyšetrenie, ak je potrebné podľa výsledkov vyšetrenia uvedeného v článku 12.“

11 Podľa článku 14 nariadenia vlády č. 1028/2006:

„Ak výsledky vyšetrenia podľa článku 12 alebo vyšetrenia podľa článku 13 preukážu, že je to potrebné, a ak nemožno použiť bežné korekčné prostriedky, pracovníkom sa musia poskytnúť osobitné korekčné prostriedky primerané pre danú prácu.“

12 Článok 15 nariadenia vlády č. 1028/2006 stanovuje:

„Opatrenia prijaté podľa článkov 12 až 14 nesmú v žiadnom prípade finančne zaťažovať pracovníkov.“

13 Článok 16 nariadenia vlády č. 1028/2006 stanovuje:

„Náklady súvisiace s ochranou očí a zraku pracovníkov možno pokryť v rámci národného systému zdravotnej starostlivosti v súlade s platnou právnou úpravou.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 14 TJ je zamestnaný všeobecnou inšpekciou v rámci prístahovaleckého oddelenia v meste Kluž (Rumunsko). Vykonáva svoju činnosť tým, že pracuje na zariadeniach vybavených obrazovkou.
- 15 TJ tvrdí, že práca na obrazovke, ako aj iné rizikové faktory, ako je napríklad „viditeľne prerušované“ svetlo, absencia prirodzeného svetla a neuropsychologické preťaženie, spôsobili výrazné zhoršenie jeho zraku. Preto mal na odporúčanie špecializovaného lekára zmeniť svoje dioptrické okuliare, aby napravil pokles ostrosti svojho zraku.
- 16 Keďže vnútroštátny systém zdravotného poistenia neupravuje náhradu sumy 2 629 rumunských lei (RON) (približne 530 eur) predstavujúcej protihodnotu nákladov na dioptrické okuliare, a to náklady na sklá, rámy a pracovnú silu, TJ požiadal všeobecný inšpektorát, aby mu nahradil túto sumu. Táto žiadosť bola zamietnutá.
- 17 TJ preto podal na Tribunalul Cluj (Vyšší súd Kluž, Rumunsko) žalobu, ktorou sa domáhal, aby sa všeobecnej inšpekcii uložila povinnosť zaplatiť mu uvedenú sumu. Tento súd zamietol túto žalobu z dôvodu, že neboli splnené podmienky na získanie požadovanej náhrady, keďže článok 14 nariadenia vlády č. 1028/2006 podľa neho nepriznáva právo na náhradu nákladov na osobitný nápravný prostriedok, ale len na poskytnutie takéhoto prostriedku v prípade, ak by sa jeho použitie považovalo za potrebné.
- 18 TJ podal proti tomuto rozsudku odvolanie na Curtea de Apel Cluj (Odvolací súd Kluž, Rumunsko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, pričom sa domáhal zrušenia tohto rozsudku opätovného preskúmania merita sporu.
- 19 Vnútroštátny súd sa domnieva, že na to, aby rozhodol o spore, ktorý pred ním prebieha, treba podať výklad pojmu „osobitné korekčné prostriedky“ uvedeného v článku 9 ods. 3 smernice 90/270, ktorý táto smernica nedefinuje. Tento vnútroštátny súd sa domnieva, že uvedený pojem by sa mal vykladať v tom zmysle, že zahŕňa dioptrické okuliare, keďže sú nevyhnutné pre pracovníkov trpiacich zhoršením zraku, ktoré bolo spôsobené ich pracovnými podmienkami.
- 20 Vnútroštátny súd sa okrem toho pýta, či osobitné korekčné prostriedky uvedené v tomto článku 9 ods. 3 zahŕňajú prostriedky používané výlučne na pracovisku, alebo či môžu zahŕňať aj prostriedky, ktoré sa môžu používať mimo pracoviska. V tejto súvislosti sa prikláňa k názoru, že na určenie, či sa toto ustanovenie uplatňuje, je dôležité jedine použitie osobitného korekčného prostriedku na pracovisku, keďže otázka, či sa takýto prostriedok používa aj mimo pracoviska, je irelevantná.
- 21 Pokiaľ ide o spôsob poskytovania osobitných korekčných prostriedkov, vnútroštátny súd tvrdí, že hoci je pravda, že smernica 90/270 výslovne odkazuje len na poskytnutie týchto prostriedkov zamestnávateľom, podobný výsledok by sa dosiahol, ak by zamestnávateľ nahradil zamestnancovi náklady na kúpu takéhoto prostriedku. Takéto riešenie by tiež malo výhodu v tom, že zamestnancovi by sa umožnilo včas prijať opatrenia potrebné na nápravu svojho zraku.
- 22 Napokon sa uvedený súd pýta, či je povinnosť poskytnúť zamestnancom, ktorí si to vyžadujú, osobitné korekčné prostriedky, splnená tým, že sa im poskytne príplatok vyplácaný z dôvodu existencie zhoršených pracovných podmienok.

23 Za týchto podmienok Curtea de Apel Cluj (Odvolací súd Kluž) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa výraz ‚osobitné korekčné prostriedky‘ uvedený v článku 9 smernice [90/270] vykladať v tom zmysle, že nemôže zahŕňať dioptrické okuliare?
2. Znamená výraz ‚osobitný korekčný prostriedok‘ uvedený v článku 9 smernice [90/270] iba prostriedok používaný výlučne na pracovisku alebo pri plnení pracovných povinností?
3. Týka sa povinnosť poskytnúť osobitný korekčný prostriedok stanovená v článku 9 smernice [90/270] výlučne zakúpenia takýchto prostriedkov zamestnávateľom, alebo má sa táto povinnosť vykladať extenzívne, čiže tak, že zahŕňa aj možnosť, že zamestnávateľ nahradí nevyhnutné náklady, ktoré pracovníkovi vzniknú pri obstaraní daného prostriedku?
4. Je pokrytie uvedených nákladov zamestnávateľom, v podobe všeobecného príplatku trvalo vyplácaného ako ‚príplatok za zhoršené pracovné podmienky‘, v súlade s článkom 9 smernice [90/270]?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 24 Všeobecná inšpekcia spochybňuje prípustnosť druhej až štvrtej otázky z dôvodu, že správne uplatnenie práva Únie je také jednoznačné, že nenecháva priestor na žiadne rozumné pochybnosti.
- 25 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, prináleží výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vo veci samej koná a musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní na vydanie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa položené otázky týkajú výkladu alebo platnosti právneho predpisu Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť. Z toho vyplýva, že pri otázkach položených vnútroštátnymi súdmi platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak sa javí, že požadovaný výklad nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na uvedené otázky (rozsudok z 24. februára 2022, Viva Telecom Bulgaria, C-257/20, EU:C:2022:125, bod 41 a citovaná judikatúra).
- 26 V prejednávanej veci treba zdôrazniť, že pokiaľ ide o tvrdenie založené na jasnosti ustanovení smernice 90/270, ktoré sú predmetom druhej až štvrtej otázky, nie je vôbec zakázané, aby vnútroštátny súd položil Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky, na ktoré odpoveď podľa názoru jedného z účastníkov konania vo veci samej nenecháva priestor na žiadne rozumné pochybnosti. Preto aj za predpokladu, že by išlo o taký prípad, sa teda návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý obsahuje takéto otázky, nestáva neprípustným (rozsudok z 24. februára 2022, Viva Telecom Bulgaria, C-257/20, EU:C:2022:125, bod 42 a citovaná judikatúra).
- 27 Druhá až štvrtá otázka sú preto prípustné.

O prvej a druhej otázke

- 28 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 9 ods. 3 smernice 90/270 vykladať v tom zmysle, že „osobitné korekčné prostriedky“ v zmysle tohto ustanovenia zahŕňajú dioptrické okuliare, a či sa okrem toho obmedzujú na prostriedky používané výlučne v rámci povolania.
- 29 Podľa článku 9 ods. 3 smernice 90/270 musia byť v súvislosti s príslušnou prácou pracovníkom poskytnuté osobitné korekčné prostriedky, ak výsledky primeraného vyšetrenia očí a zraku podľa článku 9 ods. 1 tejto smernice alebo výsledky oftalmologického vyšetrenia podľa článku 9 ods. 2 preukážu, že je to potrebné, a ak nemožno použiť bežné korekčné prostriedky.
- 30 Treba konštatovať, že smernica 90/270 nedefinuje „osobitné korekčné prostriedky“ uvedené v jej článku 9 ods. 3.
- 31 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora treba na účely výkladu ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou [rozsudok z 24. februára 2022, Airhelp (Omeškanie presmerovaného letu), C-451/20, EU:C:2022:123, bod 22 a citovaná judikatúra].
- 32 V prvom rade treba zdôrazniť, že ako vyplýva z názvu smernice 90/270, táto smernica bola prijatá ako piata osobitná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391, pričom táto posledná uvedená smernica bola sama prijatá na základe článku 118a Zmluvy EHS (teraz po zmene a doplnení článok 153 ZFEÚ) s cieľom podporiť zvýšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci.
- 33 V druhom rade z názvu smernice 90/270 a jej článku 1 vyplýva, že jej cieľom je stanoviť minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia týkajúce sa práce na zariadeniach vybavených obrazovkou. Okrem toho je podľa jej štvrtého odôvodnenia dodržiavanie minimálnych požiadaviek na zaistenie vyššej úrovne bezpečnosti na pracoviskách vybavených obrazovkami nevyhnutným predpokladom pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov.
- 34 V treťom a poslednom rade treba uviesť, že článok 9 smernice 90/270 konkretizuje cieľ tejto smernice, pokiaľ ide o požiadavku ochrany očí a zraku pracovníkov, najmä ich právo dostať v súvislosti s príslušnou prácou osobitné korekčné prostriedky, ak výsledky vyšetrenia podľa článku 9 ods. 1 alebo vyšetrenia podľa odseku 2 uvedeného článku 9 preukážu, že tieto prostriedky sú potrebné.
- 35 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že článok 9 ods. 3 smernice 90/270 rozlišuje na jednej strane „bežné korekčné prostriedky“ a na druhej strane „osobitné korekčné prostriedky primerané na danú prácu“, teda prácu na obrazovke.
- 36 Pokiaľ ide po prvé o pojem „korekčné prostriedky“ v zmysle článku 9 ods. 3 smernice 90/270, treba konštatovať, že tento výraz nahradil výraz „okuliare“ uvedený v článku 9 druhom odseku návrhu smernice Rady o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia týkajúcich sa práce na zariadeniach vybavených obrazovkou [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 113, 1988, s. 7). Z prípravných prác na smernici 90/270 tak vyplýva, že „korekčné prostriedky“ v zmysle článku 9 ods. 3 tejto smernice sa majú chápať široko v tom zmysle, že zahŕňajú nielen okuliare, ale aj iné druhy pomôcok, ktoré môžu napraviť poruchy zraku alebo im predchádzať.

- 37 Po druhé, pokiaľ ide o pojem „bežné korekčné prostriedky“ v zmysle článku 9 ods. 3 uvedenej smernice, ktoré odkazujú na prostriedky neumožňujúce nápravu porúch zraku zistených pri vyšetreniach uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku 9, treba konštatovať, že ako v podstate uvádza generálna advokátka v bode 30 svojich návrhov, týkajú sa prostriedkov, ktoré sa používajú aj mimo pracoviska a teda nie sú nevyhnutne spojené s pracovnými podmienkami. Takéto prostriedky teda neslúžia na nápravu porúch zraku súvisiacich s prácou a môžu byť bez akéhokoľvek osobitného vzťahu k práci na zariadeniach vybavených obrazovkou.
- 38 Po tretie, pokiaľ ide o pojem „osobitné korekčné prostriedky primerané na danú prácu“ v zmysle článku 9 ods. 3 smernice 90/270, treba na jednej strane pripomenúť, že pracovníci musia dostať takéto osobitné korekčné prostriedky vtedy, ak nemožno použiť bežné korekčné prostriedky na nápravu porúch zraku zistených na základe vyšetrení uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku. V dôsledku toho musí byť cieľom osobitných korekčných prostriedkov nevyhnutne náprava ale prevencia porúch zraku, ktoré nemožno napraviť alebo ktorým nemožno predchádzať bežnými korekčnými prostriedkami.
- 39 Na druhej strane osobitná povaha korekčného prostriedku predpokladá, že tento prostriedok súvisí s prácou na zariadeniach vybavených obrazovkou, keďže slúži na nápravu alebo prevenciu porúch zraku, ktoré sú špecificky spojené s takouto prácou a boli zistené na základe vyšetrení uvedených v článku 9 ods. 1 a 2 tejto smernice.
- 40 V tejto súvislosti je pravda, že z rozsudku z 24. októbra 2002, Komisia/Taliansko (C-455/00, EU:C:2002:612, bod 28), vyplýva, že „osobitné korekčné prostriedky“ uvedené v článku 9 ods. 3 smernice 90/270 sa týkajú nápravy „už existujúceho poškodenia“.
- 41 Ako však v podstate poznamenala generálna advokátka v bode 37 svojich návrhov, z rozsudku citovaného v predchádzajúcom bode by sa nemalo vyvodiť, ako to tvrdili žalobca vo veci samej a Komisia v odpovedi na písomnú otázku položenú Súdny dvorom, že uvedené „poškodenia“ musia byť spôsobené prácou vykonanou na zariadení vybavenom obrazovkou. Hoci v súlade s článkom 9 ods. 3 smernice 90/270 sa musia na to, aby vzniklo právo dostať osobitné korekčné prostriedky, zistiť poruchy zraku pri vyšetreniach uvedených v odsekoch 1 a 2 uvedeného článku, práca na obrazovke nemusí byť nevyhnutne príčinou týchto porúch.
- 42 Predovšetkým z článku 9 ods. 1 prvej zarážky smernice 90/270 totiž vyplýva, že vyšetrenie uvedené v tomto odseku sa môže uskutočniť pred začatím práce na obrazovke, čo znamená, že poruchy zraku umožňujúce zamestnancovi, aby mal právo dostať osobitné korekčné prostriedky podľa článku 9 ods. 3 tejto smernice, nemusia byť nevyhnutne spôsobené prácou na obrazovke.
- 43 Vzhľadom na tieto úvahy treba konštatovať, že ako to v podstate zdôraznila generálna advokátka v bode 39 svojich návrhov, článok 9 smernice 90/270 by sa nemal vykladať v tom zmysle, že vyžaduje príčinnú súvislosť medzi prácou na obrazovke a výskytom prípadných porúch zraku, keďže každá z troch zarážok článku 9 ods. 1 tejto smernice môže viesť k poskytovaniu osobitných korekčných prostriedkov podľa článku 9 ods. 3 uvedenej smernice.
- 44 Cieľom osobitných korekčných prostriedkov v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia je teda náprava alebo prevencia porúch zraku v súvislosti s prácou zahŕňajúcou zariadenie vybavené obrazovkou.

- 45 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žalobca vo veci samej plnil svoje úlohy v rámci všeobecnej inšpekcie na zariadeniach vybavených obrazovkou. Tvrdil, že v rámci plnenia uvedených úloh bol vystavený „viditeľne prerušovanému“ svetlu, nedostatku prirodzeného svetla a neuropsychologickému preťaženiu, čím utrpel výrazne zhoršenie ostroti svojho zraku, čo viedlo špecializovaného lekára k tomu, že mu predpísal zmenu dioptrických okuliarov, a konkrétnejšie korekčných skiel.
- 46 Hoci rozhodnutie o tom, či sa dioptrické okuliare, v súvislosti s ktorými žalobca žiada náhradu nákladov, majú kvalifikovať ako „osobitné korekčné prostriedky“ v zmysle článku 9 ods. 3 smernice 90/270, neprislúcha Súdnemu dvoru, na ktorý bol podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania, ale vnútroštátnemu súdu, napriek tomu treba na jednej strane uviesť, že žalobca vo veci samej z dôvodu výrazného zhoršenia svojho zraku podstúpil oftalmologické vyšetrenie vykonané špecializovaným lekárom, ktoré zrejme zodpovedá vyšetreniu uvedenému v článku 9 ods. 1 a 2 smernice 90/270.
- 47 Na druhej strane skutočnosť, že tento špecializovaný lekár odporučil žalobcovi vo veci samej zmeniť dioptrické okuliare, a konkrétnejšie korekčné sklá, s cieľom napraviť výrazné zhoršenie jeho zraku, zrejme svedčí o tom, že jeho dovtedajšie korekčné sklá sa už viac nemohli použiť pri plnení úloh na zariadeniach vybavených obrazovkou, najmä z dôvodu poruchy ostroti zraku, ktorá bola diagnostikovaná u dotknutej osoby. Vnútroštátnemu súdu však prislúcha overiť, či dotknuté dioptrické okuliare skutočne slúžia skôr na nápravu poruchy zraku súvisiacej s jeho prácou než na nápravu všeobecnej poruchy zraku, ktorá nie je nevyhnutne spojená s pracovnými podmienkami.
- 48 Okrem toho skutočnosť, že „osobitné korekčné prostriedky“ v zmysle článku 9 ods. 3 smernice 90/270 musia byť podľa tohto ustanovenia „primerané pre danú prácu“, by nemala znamenať, že sa musia používať výlučne na pracovisku alebo pri plnení pracovných úloh, keďže uvedené ustanovenie nestanovuje žiadne obmedzenie, pokiaľ ide o používanie uvedených prostriedkov.
- 49 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 9 ods. 3 smernice 90/270 sa má vykladať v tom zmysle, že „osobitné korekčné prostriedky“ v zmysle tohto ustanovenia zahŕňajú dioptrické okuliare, ktoré majú konkrétne slúžiť na nápravu a prevenciu porúch zraku v súvislosti s prácou zahŕňajúcou zariadenia vybavené obrazovkou. Okrem toho sa tieto „osobitné korekčné prostriedky“ neobmedzujú len na prostriedky používané výlučne v rámci povolania.

O tretej a štvrtej otázke

- 50 Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba rovnako preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 9 ods. 3 a 4 smernice 90/270 vykladať v tom zmysle, že povinnosť poskytnúť dotknutým pracovníkom osobitné korekčné prostriedky, stanovená v tomto ustanovení, ktorú má zamestnávateľ, môže byť splnená buď priamym dodaním tohto prostriedku pracovníkovi, alebo náhradou nevyhnutných nákladov vynaložených týmto pracovníkom alebo vyplatením všeobecného mzdového príplatku pracovníkovi.
- 51 Ako vyplýva z bodu 29 tohto rozsudku, pracovníci musia dostať v súvislosti s dotknutou prácou osobitné korekčné prostriedky v súlade s článkom 9 ods. 3 smernice 90/270 za predpokladu, že je to potrebné podľa výsledkov vyšetrení uvedených v odsekoch 1 a 2 a že nemožno použiť bežné korekčné prostriedky.

- 52 Treba teda konštatovať, že hoci uvedené ustanovenie ukladá zamestnávateľovi povinnosť zabezpečiť, aby dotknutí pracovníci prípadne dostali osobitný korekčný prostriedok, zo znenia článku 9 smernice 90/270 nevyplýva, akým spôsobom je zamestnávateľ povinný splniť uvedenú povinnosť.
- 53 Na jednej strane však treba uviesť, že smernica 90/270 v súlade so svojím článkom 1 ods. 1, ako bol pripomenutý v bode 33 tohto rozsudku, stanovuje len minimálne požiadavky.
- 54 Na druhej strane náhrada nákladov na kúpu osobitného korekčného prostriedku zo strany zamestnávateľa je v súlade s cieľom smernice 90/270, keďže zaručuje vyššiu úroveň ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov.
- 55 Okrem toho výraz „musia byť poskytnuté“, uvedený v článku 9 ods. 3 smernice 90/270 v spojení s odsekom 4 uvedeného článku, ktorý stanovuje, že „opatrenia vykonané v zmysle tohto článku [9] nemôžu za žiadnych okolností spôsobiť pracovníkom dodatočné finančné výdavky“, nebráni tomu, aby vnútroštátne právo stanovilo, že pracovník si môže namiesto toho, aby priamo od svojho zamestnávateľa dostal osobitné korekčné prostriedky, vybrať, aby si ich vopred zaplatil a následne získal od zamestnávateľa náhradu.
- 56 Z toho vyplýva, že cieľ článku 9 ods. 3 a 4 smernice 90/270 v rozsahu, v akom má zabezpečiť, aby pracovníci dostali v prípade potreby osobitné korekčné prostriedky bez akýchkoľvek finančných výdavkov, možno dosiahnuť buď priamo tým, že zamestnávateľ poskytne dotknutému pracovníkovi takýto prostriedok, alebo nepriamo tým, že zamestnávateľ nahradí náklady na tento prostriedok.
- 57 Vzhľadom na tieto úvahy treba tiež konštatovať, že článok 9 ods. 3 smernice 90/270 v zásade nebráni tomu, aby vnútroštátne právo stanovilo, že poskytnutie osobitných korekčných prostriedkov dotknutým pracovníkom zo strany zamestnávateľa, vyžadované podľa uvedeného ustanovenia, sa uskutoční prostredníctvom príplatku, ktorý umožní pracovníkovi, aby si sám zaobstaral takýto prostriedok.
- 58 Treba však zdôrazniť, že takýto príplatok musí nevyhnutne pokrývať výdavky, ktoré dotknutý pracovník osobitne vopred vynaložil na nadobudnutie osobitného korekčného prostriedku podľa článku 9 ods. 3 smernice 90/270.
- 59 V dôsledku toho, s výhradou overenia vnútroštátnym súdom, všeobecný mzdový príplatok, ktorý sa vypláca trvale z dôvodu zhoršených pracovných podmienok, o aký ide vo veci samej, zrejme nenapĺňa povinnosti uložené zamestnávateľovi uvedeným článkom 9 ods. 3, keďže sa nezdá byť určený na pokrytie výdavkov vopred vynaložených dotknutým pracovníkom na účely takéhoto nadobudnutia.
- 60 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu a štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 9 ods. 3 a 4 smernice 90/270 sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť poskytnúť dotknutým pracovníkom osobitné korekčné prostriedky, stanovená v tomto ustanovení, ktorú má zamestnávateľ, môže byť splnená buď priamym dodaním uvedeného prostriedku zo strany zamestnávateľa, alebo náhradou nevyhnutných nákladov vynaložených pracovníkom, ale nie vyplatením všeobecného mzdového príplatku pracovníkovi.

O trovách

- 61 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 9 ods. 3 smernice Rady 90/270/EHS z 29. mája 1990 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci so zobrazovacími jednotkami (piata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

„osobitné korekčné prostriedky“ v zmysle tohto ustanovenia zahŕňajú dioptrické okuliare, ktoré majú konkrétne slúžiť na nápravu a prevenciu porúch zraku v súvislosti s prácou zahŕňajúcou zariadenia vybavené obrazovkou. Okrem toho sa tieto „osobitné korekčné prostriedky“ neobmedzujú len na prostriedky používané výlučne v rámci povolania.

2. **Článok 9 ods. 3 a 4 smernice 90/270**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

povinnosť poskytnúť dotknutým pracovníkom osobitné korekčné prostriedky, stanovená v tomto ustanovení, ktorú má zamestnávateľ, môže byť splnená buď priamym dodaním uvedeného prostriedku zo strany zamestnávateľa, alebo náhradou nevyhnutných nákladov vynaložených pracovníkom, ale nie vyplatením všeobecného mzdového príplatku pracovníkovi.

Podpisy